

**ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ДОПИНГКЕ ҚАРСЫ КОДЕКС
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ СТАНДАРТ**

ТҮЙЙЫМ САЛЫНҒАН ТІЗІМ

2023

2023 жылдың 1 қантарынан күшіне енеді

МАЗМҰНЫ

Төменде көрсетілген медициналық жағдайлардың мысалдарының тізімі толық емес екенін ескеріңіз.

ӘРҚАШАН ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН СУБСТАНЦИЯЛАР МЕН ӘДІСТЕР

S0 РҰҚСАТ ЕТІЛМЕГЕН СУБСТАНЦИЯЛАР 4

S1 Анаболикалық агенттер 5

Осы субстанциялардың кейбіреулерін, мысалы, ерлерде гипогонадизмді емдеу үшін қолданылатын препараттарда шектеусіз түрде табуға болады.

S2 ПЕПТИД ГОРМОНДАРЫ, ӨСУ ФАКТОРЛАРЫ, ҰҚСАС СУБСТАНЦИЯЛАР ЖӘНЕ МИМЕТИКА 7

Бұл субстанциялардың кейбіреулерін, мысалы, анемияны, ерлердің гипогонадизмін, өсу гормонының тапшылығын емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттарда шектеусіз түрде табуға болады.

S3 БЕТА-2-АГОНИСТТЕР.....9

Бұл субстанциялардың кейбіреулерін, мысалы, демікпе және басқа респираторлық ауруларды емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттарда шектеусіз түрде табуға болады.

S4 ГОРМОНДАР ЖӘНЕ МЕТАБОЛИЗМ МОДУЛЯТОРЛАРЫ 10

Бұл субстанциялардың кейбіреулерін, мысалы, сүт безі қатерлі ісігі, қант диабетін, бедеулікті (әйелдерде), поликистозды аналық безді емдеу үшін қолданылатын дәрі-дәрмектерде шектеусіз түрде табуға болады.

S5 ДИУРЕТИКТЕР ЖӘНЕ БҮРКЕМЕЛЕНГЕН АГЕНТЫ 12

M1-M2-M3 ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН ӘДІСТЕР 12

S6 СТИМУЛЯТОРЛАР 14

Бұл субстанциялардың кейбіреулерін анафилаксия, назар тапшылығы гиперактивтілігінің бұзылуы (СДВГ), суық тию және тұмау белгілерін емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттарда шектеусіз түрде табуға болады.

S7 ЕСІРТКІЛЕР 16

Бұл субстанциялардың кейбіреулерін, мысалы, ауырсыну синдромын, соның ішінде тірек-қимыл аппаратының жарақаттары нәтижесінде емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттарда шектеусіз түрде табуға болады.

S8 КАННАБИНОИДТАР 17

S9 ЖАРЫС КЕЗЕҢІНДЕ ГЛЮКОКОРТИКОИДТАРҒА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН 18

Бұл заттардың кейбіреулерін аллергия, анафилаксия, демікпе, ішектің қабыну ауруларын емдеу үшін қолданылатын дәрілік препараттарды шектеусіз түрде табуға болады.

2023 ЖЫЛҒЫ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН ТІЗІМ
ДҮНИЕЖҮЗІЛІК ДОПИНГКЕ ҚАРСЫ КОДЕКС
2023 жылдың 1 қаңтарынан күшіне енеді

Кіріспе

Тыйым салынған тізім Дүниежүзілік допингке қарсы бағдарламаның бөлігі ретінде міндетті Халықаралық стандарт болып табылады.

Тізім жыл сайын Дүниежүзілік допингке қарсы Агенттікпен (ДДҚА) кең ауқымды кеңес беру процесінен кейін жаңартылып отырады. Тізімнің күшіне ену күні – 2023 жылдың 1 қаңтары.

Тыйым салынған тізімнің ресми мәтіні ДДҚА-мен бекітіледі, ағылшын және француз тілдерінде жарияланады. Ағылшын және француз тіліндегі нұсқалар арасында қайшылықтар туындаған жағдайда ағылшын тіліндегі нұсқасы басым болады.

Төменде *Тыйым салынған субстанциялар мен Әдістер тізімінде* қолданылатын кейбір терминдер берілген.

Жарыс кезеңінде тыйым салынған субстанциялар

Егер ДДҚА спорттың нақты бір түріне қатысты «Жарыс кезеңі» ұғымына басқа анықтаманы бекітпесе, Жарыс кезеңі – бұл *Спортшы* Жарысатын күннің алдындағы күні сағат 23:59-да басталып, Жарыстың және осы жарысқа қатысты Сынамаларды алу процесінің соңына дейін созылатын кезең болып табылады.

Барлық уақытта тыйым салынған субстанциялар мен әдістер

Бұл Кодексте белгіленгендей жарыс және жарыстан тыс кезеңде тыйым салынған субстанциялар мен әдістерді білдіреді.

Ерекше субстанциялар және ерекшеге жатпайтын субстанциялар

Дүниежүзілік допингке қарсы кодекстің 4.2.2-бабына сәйкес, «10-бапты қолдану мақсатында, Тыйым салынған тізімде ерекше субстанцияға жатпайды деп көрсетілгендерді санамағанда, барлық Тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанциялар деп есетелуі керек. Тыйым салынған әдістер, егер олар Тыйым салынған тізімде Ерекше әдістер ретінде арнайы белгіленбесе, Ерекше әдістер болып саналмайды.» 4.2.2 бапта көрсетілген «Ерекше субстанциялар мен Әдістер» бабына берілген түсініктемелерге сәйкес, ешбір жағдайда басқа субстанцияларға немесе әдістерге қарағанда маңызды емес немесе қауіпті емес деп санауға болмайды. Оларды спортшы өзінің спорттық нәтижелерін жоғарлатудан басқа да мақсаттарда пайдалану ықтималдығы жоғары».

Тәуелділікті тудыратын субстанциялар

Кодекстің 4.2.3 бабына сәйкес, тәуелділікті тудыратын субстанцияларға спорттан тыс, қоғамда жиі қолданылатын Тыйым салынған субстанциялар жатады. Келесі субстанциялар тәуелділікті тудыратын субстанциялар ретінде анықталды: кокаин, диаморфин (героин), метилендиоксиметамфетамин (MDMA/экстази), тетрагидроканнабинол (ТГК).

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН СУБСТАНЦИЯЛАР (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕРДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатады.

Тізімнің келесі бөлімдерінің ешқайсысына жатпайтын және қазіргі уақытта адамдардың емдік өнім ретінде пайдалануы үшін, денсаулық сақтау саласындағы мемлекеттік реттеуші органмен бекітілмеген кез келген фармакологиялық субстанциялар (мысалы, клиникаға дейінгі немесе клиникалық сынақ барысындағы немесе клиникалық сынақтар тоқтатылған кезеңдегі препараттар, «дизайнерлік» препараттар, тек ветеринарияда қолдануға рұқсат етілген препараттар) барлық уақытта қолдануға тыйым салынады.

Бұл санат көптеген әртүрлі субстанцияларды қамтиды, бірақ ВРС-157-мен шектелмейді.

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН СУБСТАНЦИЯЛАР (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатпайды.

Анаболикалық агенттерді қолдануға тыйым салынған.

1. АНАБОЛИКАЛЫҚ АНДРОГЕНДІ СТЕРОИДТАР (ААС)

Басқаларды қоспағанда, экзогенді енгізу жолына жататындар:

- 1-андростендиол (5 α -androst-1-ene-3 β ,17 β -diol);
- 1-андростендион (5 α -androst-1-ene-3,17-dione);
- 1-андростерон (3 α -hydroxy-5 α -androst-1-ene-17-one);
- 1-тестостерон (17 β -hydroxy-5 α -androst-1-en-3-one);
- 1-эпиандростерон (3 β -hydroxy-5 α -androst-1-ene-17-one);
- 4-андростендиол (androst-4-ene-3 β ,17 β -diol);
- 4-гидрокситестостерон (4,17 β -dihydroxyandrost-4-en-3-one);
- 5-андростендион (androst-5-ene-3,17-dione);
- 7 α -гидрокси-ДГЭА;
- 7 β -гидрокси-ДГЭА;
- 7-кето-ДГЭА;
- 17 α -метилэпителиостанол (эпистан);
- 19-норандростендиол (estr-4-ene-3,17-diol);
- 19-норандростендион (estr-4-ene-3,17-dione);
- андрост-4-ен-3,11,17-трион (11-кетоандростендион, адреностерон);
- андростанолон (5 α -дигидротестостерон, 17 β -hydroxy-5 α -androstan-3-one);
- андростендиол (androst-5-ene-3 β ,17 β -diol);
- андростендион (androst-4-ene-3,17-dione);
- боластерон;
- болденон;
- болдион (androsta-1,4-diene-3,17-dione);
- гестринон;
- даназол ([1,2]oxazolo[4',5':2,3]pregna-4-en-20-yn-17 α -ol);
- дегидрохлорметилтестостерон (4-chloro-17 β -hydroxy-17 α -methylandrosta-1,4-dien-3-one);
- дезоксиметилтестостерон (17 α -methyl-5 α -androst-2-en-17 β -ol 17 β -ol и 17 β -methyl-5 α -androst-3-en-17 β -ol);
- дростанолон;
- калустерон;
- квинболон;
- клостебол;
- местанолон;
- местеролон;
- метандиенон (17 β -hydroxy-17 α -methylandrosta-1,4-dien-3-one);
- метенолон;
- метандриол;
- метастерон (17 β -hydroxy-2 α ,17 α -dimethyl-5 α -androstan-3-one);
- метил-1-тестостерон (17 β -hydroxy-17 α -methyl-5 α -androst-1-en-3-one);
- метилдиенолон (17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9-dien-3-one);
- метилклостебол;
- метилнортестостерон (17 β -hydroxy-17 α -methylestr-4-en-3-one);
- метилтестостерон;
- метриболон (метилтриенолон, 17 β -hydroxy-17 α -methylestra-4,9,11-trien-3-one);
- миболерон;
- нандролон (19-нортестостерон);
- норболетон;
- норклостебол (4-chloro-17 β -ol-estr-4-en-3-one);
- норэтандролон;
- оксаболон;
- оксандролон;
- оксиместерон;
- оксиметолон;

- прастерон (дегидроэпиандростерон, ДГЭА, 3 β -hydroxyandrost-5-en-17-one);
- простанозол (17 β -[(tetrahydropyran-2-yl)oxy]-1'H pyrazolo[3,4:2,3]-5 α -androstane);
- станозолол;
- стенболон;
- тестостерон;
- тетрагидрогестринон (17-hydroxy-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-one);
- тиболон;
- тренболон (17 β -hydroxyestr-4,9,11-trien-3-one);
- флуоксиместерон;
- формebolон;
- фуразабол (17 α -methyl [1,2,5]oxadiazolo[3',4':2,3]-5 α -androstane-17 β -ol);
- эпиандростерон (3 β -hydroxy-5 α -androstane-17-one);
- эпи-дигидротестостерон (17 β -hydroxy-5 β -androstane-3-one);
- эпитестостерон;
- этилэстренол (19-norpregna-4-en-17 α -ol)

және ұқсас химиялық құрылымы мен ұқсас биологиялық әсері бар басқа да субстанциялар.

2. БАСҚА ДА АНАБОЛИКАЛЫҚ АГЕНТТЕР

Оның ішінде, бірақ олармен шектелмей:

Зеранол, зилпатерол, кленбутерол, осилодростат, рактопамин андрогендік рецепторлардың селективті модуляторлары [SARMs, например, андарин, LGD-4033 (лигандрол), RAD140, S-23, YK-11 и энобосарм (остарин)].

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатпайды.

Келесі субстанциялар мен ұқсас химиялық құрылымы немесе ұқсас биологиялық әсері бар басқа да субстанцияларға тыйым салынады:

1. ЭРИТРОПОЭТИНДЕР (ЕРО) ЖӘНЕ ЭРИТРОПОЭЗГЕ ӘСЕР ЕТЕТІН АГЕНТТЕР

Оның ішінде, бірақ олармен шектелмей:

- 1.1 Эритропоэтин рецепторларының агонисттері, мысалы, дарбэпоэтиндер (dEPO); эритропоэтиндер (ЭПО); ЭПО негізіндегі қосылғылар [мысалы, ЭПО-Fc; метоксиполиэтиленгликоль-эпоэтин бета (CERA)]; ЭПО-миметикалар ээне ұқсас қосылғылар (мысалы, CNTO-530 және пегинесатид).
- 1.2 Гипоксия тудыратын фактор активаторлары (HIF), мысалы: кобальт; дапродустат (GSK1278863); IOX2; молидустат (BAY 85-3934); роксадустат (FG-4592); вададустат (AKB-6548); ксенон.
- 1.3 GATA ингибиторлары, мысалы, K-11706.
- 1.4 Трансформацияланатын өсу факторы-бета сигнализация ингибиторлары (TGF- β), мысалы, луспатерцепт; сотатерцепт.
- 1.5 Туа біткен қалпына келтіру рецепторларының агонисттері, мысалы, асиало ЭПО; карбамилденген ЭПО (CEPO).

2. ПЕПТИДТІ ГОРМОНДАР ЖӘНЕ ОЛАРДЫҢ БОСАТУ ФАКТОРЛАРЫ

- 2.1 Хорионикалық гонадотропин (CG) және лютеинизация гормоны (LH) және оларды босату факторлары, мысалы, бүсерелин, гонадорелин, гозерелин, деслорелин, лейпрорелин, нафарелин және трипторелин тек ер адамдарға тыйым салынады.
- 2.2 Кортикотропиндер және олардың босату факторлары, мысалы, кортикорелин.
- 2.3 Өсу гормоны (GH), оның аналогтары мен фрагменттері, соның ішінде, бірақ олармен шектелмей:
  - өсу гормонының аналогтары, мысалы лонапегсоматропин, сомапацитан және соматрогон;
  - өсу гормонының фрагменттері, мысалы, AOD-9604 и hGH 176-191.
- 2.4 Өсу гормонының босату факторлары, соның ішінде, бірақ олармен шектелмей:
  - өсу гормонының босату факторлары (GHRH) және оның аналогтары, мысалы, CJC-1293, CJC-1295, серморелин және тесаморелин);
  - өсу гормонының секреторлары (GHS) және оның миметикалары, мысалы, леноморелин (грелин), анаморелин, ипаморелин, мациморелин және табиморелин);
  - өсу гормонының босату пептидтары (GHRPs), мысалы, алексаморелин, GHRP-1, GHRP-2 (пралморелин), GHRP-3, GHRP-4, GHRP-5, GHRP-6 және эксаморелин (гексарелин).

• 3. ӨСУ ФАКТОРЛАРЫ ЖӘНЕ ӨСУ ФАКТОРЛАРЫНЫҢ МОДУЛЯТОРЛАРЫ

Төмендегілерді қосқанда, бірақ онымен шектелмей:

- өсудің гепатоцитарлы факторы (HGF);
- өсудің инсулинге ұқсас факторы-1 (IGF-1) және оның аналогтары;
- өсудің механикалық факторлары (MGFs);
- өсудің тамырлы-эндотелий факторы (VEGF);
- тимозин- β 4 және оның туындылары, мысалы, TB-500;
- өсудің тромбоциттік факторы (PDGF);
- фибробласттың өсу факторлары (FGFs)

және бұлшықет, сіңір немесе байлам ақуызының синтезіне немесе ыдырауына, тамырлануына, энергияны тұтынуға, қалпына келтіру қабілетіне немесе тін түрінің өзгеруіне әсер ететін басқа өсу факторлары немесе өсу факторының модуляторлары.

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатады

Барлық оптикалық изомерлерді қоса алғанда, барлық селективті және селективті емес бета- 2 агонистеріне тыйым салынады.

Төмендегілерді қосқанда, бірақ олармен шектелмей:

- арформотерол;
- прокатерол;
- третоквинол
- хигенамин.
- вилантерол;
- репротерол;
- (триметоквинол);
- индакатерол;
- сальбутамол;
- тулобутерол;
- левосальбутамол
- салметерол;
- фенотерол;
- олодатерол;
- тербуталин;
- формотерол;

МЫНАЛАРДЫ ҚОСПАҒАНДА:

- Ингаляциялық сальбутамол: кез келген дозадан бастап 8 сағат ішінде 600 мкг-ден аспайтын бөлінген дозаларда 24 сағат ішінде ең көбі 1600 мкг;
- Формотеролды ингаляциялау: ең жоғары доза 24 сағат ішінде 54 мкг;
- Салметеролды ингаляциялау: 24 сағат ішінде ең көбі 200 мкг;
- Вилантеролды ингаляциялау: 24 сағат ішінде ең көбі 25 мкг.

ЕСКЕРТУ:

Несепте 1000 нг/мл-ден асатын сальбутамолдың немесе 40 нг/мл-ден астам формотеролдың болуы терапевтік (емдік) мақсатта қолдану жағдайына сәйкес келмейді және жағымсыз аналитикалық нәтиже (ААФ) ретінде қарастырылады, егер де спортшы бақыланатын фармакокинетикалық зерттеу арқылы жоғарыда көрсетілген максимумнан аспайтын емдік дозаларды ингаляциялау нәтижесінде болғанын дәлелдемесе.

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

S4.1 және S4.2 санаттарындағы тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатады.

S4.3 және S4.4 санаттарындағы субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатпайды.

Төмендегі гормондар мен метаболизм модуляторларына тыйым салынған:

4.1. АРОМАТАЗА ИНГИБИТОРЛАРЫ

Төмендегілерді қосқанда, бірақ олармен шектелмей:

- 2-андростенол (5 α -androst-2-en-17-ol);
- 2-андростенон (5 α -androst-2-en-17-one);
- 3-андростенол (5 α -androst-3-en-17-ol);
- 3-андростенон (5 α -androst-3-en-17-one);
- 4-androstene-3,6,17 trione (6-охо);
- аминоклутетимид;
- анастрозол;
- androsta-1,4,6-triene-3,17-dione (андростатриендион);
- androsta-3,5-diene-7,17-dione (аримистан);
- летрозол;
- тестолактон;
- форместан;
- экземестан.

4.2. АНТИЭСТРОГЕНДІ СУБСТАНЦИЯЛАР [АНТИСТРОГЕН ЖӘНЕ СЕЛЕКТИВТІ ЭСТРОГЕН РЕЦЕПТОРЛАРЫНЫҢ МОДУЛЯТОРЛАРЫ (SERMS)]

Төмендегілерді қосқанда, бірақ олармен шектелмей:

- базедоксифен;
- кломифен;
- оспемифен;
- ралоксифен;
- тамоксифен;
- торемифен;
- циклофенил;
- фулвестрант.

4.3. АКТИВИН ІІВ РЕЦЕПТОРЛАРЫНЫҢ БЕЛСЕНДІРІЛУІНЕ ЖОЛ БЕРМЕЙТІН АГЕНТТЕР

Төмендегілерді қосқанда, бірақ олармен шектелмей:

- активин А-бейтараптандыратын антиденелер;
- активин ІІВ рецепторларына қарсы антиденелер (мысалы, бимагрумаб);
- активин ІІВ рецепторларының бәсекелестері, мысалы, активинді алдау рецепторлары (мысалы, ACE-031);
- миостатин ингибиторлары:
  - миостатиннің экспрессиясын төмендететін немесе басатын агенттер;

- миостатинді бейтараптандыратын антиденелер (мысалы, домагрозумаб, ландогрозумаб, стамулумаб);

- миостатинді байланыстыратын ақуыздар (мысалы, фоллистатин, миостатин-пропептид).

4.4 МЕТАБОЛИЗМ МОДУЛЯТОРЛАРЫ:

4.4.1 АМР-белсендірілген протеинкиназа активаторлары (АМРК), мысалы, АІСАР, SR9009; және пероксисома пролифераторлары арқылы белсендірілетін дельта-рецептора агонистері (PPAR δ), мысалы, 2-(2-methyl-4-((4-methyl-2-(4-(trifluoromethyl)phenyl)thiazol-5-yl) methylthio)phenoxy) acetic acid (GW 1516, GW501516);

4.4.2 инсулиндер мен инсулин-миметикалар;

4.4.3 мельдоний;

4.4.4 триметазидин.

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатады

Барлық диуретиктер мен бүркемеленген агенттеріне, соның ішінде D - және I-сияқты барлық оптикалық изомерлерге тыйым салынады.

Төмендегілерді қосқанда, бірақ онымен шектелмей:

- Десмопрессин; пробенецид; плазманың көлемін көбейтуші, мысалы, альбуминді, декстранды, гидроксипропил крахмалды және маннитолды көктамыр ішіне енгізу.
  - Амилорид; ацетазоламид; буметанид; ваптандар (мысалы, толваптан); индапамид; канренон; метолазон; спиронолактон; тиазидтер (мысалы, бендрофлуметиазид, гидрохлоротиазид және хлоротиазид); торасемид; триамтерен; фуросемид; хлорталидон және этакрин қышқылы.
- және ұқсас химиялық құрылымы немесе ұқсас биологиялық әсері бар басқа да субстанциялар.

МЫНАЛАРДЫ ҚОСПАҒАНДА:

- Дроспиренон; памаброма; және карбоангидраза ингибиторларын жергілікті офтальмологиялық қолдану(мысалы, дорзоламид және бринзоламид);
- Стоматологиялық анестезияға фелипрессинді жергілікті енгізу.

ЕСКЕРТУ

Спортшының сынамасынан кез келген уақытта немесе жағдайға қарай, жарыс кезінде шекті концентрация деңгейіне сәйкес пайдалануға рұқсат етілген субстанцияның кез келген санын анықтау, мысалы: формотерол, сальбутамол, катин, эфедрин, метилефедрин және псевдоэфедрин, диуретикпен немесе бүркемелейтін агентпен біріктірілген жағдайда, егер спортшының диуретикке арналған терапевтік пайдалануға қосымша осы субстанция үшін мақұлданған терапевтік мақсатта қолдануға рұқсаты (ТҚ) болмаса, жағымсыз аналитикалық нәтиже (AAF) ретінде қарастырылады.

М1-М2-М3 ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН ӘДІСТЕР

БАРЛЫҚ УАҚЫТТА ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН (ЖАРЫС ЖӘНЕ ЖАРЫСТАН ТЫС КЕЗЕҢДЕ)

Осы санаттағы барлық тыйым салынған әдістер, Ерекше Әдістерге жататын 2.2-санаттағыларды қоспағанда, Ерекшеге жатпайды.

М1. ҚАНМЕН ЖӘНЕ ОНЫҢ КОМПОНЕНТТЕРІМЕН МАНИПУЛЯЦИЯЛАР

Келесі әдістерге тыйым салынған:

1. Аутологиялық, аллогендік (гомологиялық) немесе гетерологиялық қанның кез-келген мөлшерін немесе қан айналымы жүйесіне кез-келген қызыл қан жасушаларының препараттарын алғашқы немесе қайталап енгізу.
2. Оттегіні тұтыну, тасымалдау немесе жеткізу процесстерін жасанды түрде жақсарту. Оның ішінде, бірақ онымен шектелмей: Перфторланған қосылыстар, эфапроксирал (RSR13), вокселотор және гемоглобиннің модификацияланған препараттары, мысалы, гемоглобин негізіндегі қан алмастырғыштар, ингаляция арқылы қосымша оттегін енгізуді қоспағанда, шағын капсулалық гемоглобин.
3. Физикалық немесе химиялық әдістермен қанмен немесе оның компоненттерімен тамырішілік манипуляциялардың кез келген түрі.

М2. ХИМИКАЛЫҚ ЖӘНЕ ФИЗИКАЛЫҚ МАНИПУЛЯЦИЯЛАР

Келесі әдістерге тыйым салынған:

1. Допинг-бақылау рәсімі шеңберінде іріктеліп алынған сынамалардың бүтіндігі мен түпнұсқалығын бұзу мақсатында оларды бұрмалау, сондай-ақ бұрмалау әрекеттері.
Соның ішінде, бірақ онымен шектелмейді: талдауды қиындату мақсатында сынаманы ауыстыру және/немесе оның қасиеттерін өзгерту әрекеттері (мысалы, үлгіге протеаза ферменттерін қосу).
2. Стационарлық емдеу, хирургиялық процедуралар немесе клиникалық диагностика жүргізу жағдайларын қоспағанда, 12 сағат ішінде 100 мл-ден астам көлемде көктамыр ішіне инфузиялар және/немесе инъекциялар еңгізу.

М3. ГЕНДІК ЖӘНЕ ЖАСУШАЛЫҚ ДОПИНГ

Спорттық көрсеткіштерді жақсартуға қабілетті болғандықтан тыйым салынады:

1. Геном тізбегін өзгерте алатын және/немесе кез келген механизм арқылы ген экспрессиясын өзгерте алатын нуклеин қышқылдарын немесе нуклеин қышқылының аналогтарын пайдалану. Бұған генді өңдеу, генді өшіру және генді тасымалдау технологиялары кіреді, бірақ олармен шектелмейді.
2. Қалыпты немесе генетикалық түрлендірілген жасушаларды пайдалану.

ЖАРЫС КЕЗЕҢІНДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар, *Ерекше субстанциялар* болып табылмайтын S6.A санатындағыларды қоспағанда, *Ерекше субстанцияларға* жатады.

Тәуелділік тудыратын заттар: осы бөлімде: кокаин, метилендиоксиметамфетамин (MDMA/экстази)

Барлық стимуляторларды, соның ішінде d- және l- сияқты барлық оптикалық изомерлерді қолдануға тыйым салынады:

Стимуляторларға жатады:

A: ЕРЕКШЕ СУБСТАНЦИЯЛАРҒА ЖАТПАЙТЫН СТИМУЛЯТОРЛАР:

- адрафинил;
- амифеназол;
- амфепрамон;
- амфетамин;
- амфетаминил;
- бензилпиперазин;
- бенфлуорекс;
- бромантан;
- клобензорекс;
- кокаин;
- кропропамид;
- кротетамид;
- лиздексамфетамин
- мезокарб;
- метамфетамин (d-);
- p-метиламфетамин;
- мефенорекс;
- мефентермин;
- модафинил;
- норфенфлурамин;
- прениламин;
- пролинтан;
- фендиметразин;
- фенетиллин;
- фенкамин;
- фенпропорекс;
- фентермин;
- фенфлурамин;
- фонтурацетам [4-фенилпирацетам (карфедон)];
- фурфенорекс.

Бұл бөлімде нақты көрсетілмеген стимуляторлар Ерекше субстанцияларға жатады.

B: ЕРЕКШЕ СУБСТАНЦИЯЛАРҒА ЖАТАТЫН СТИМУЛЯТОРЛАР:

Оның ішінде, бірақ олармен шектелмей:

- 3-Methylhexan-2-amine (1,2-диметилпентиламин);
- 4-Methylhexan-2-amine (метилгексанамин, 1,3-диметиламиламин, 1,3- DMAA);
- 4-Methylpentan-2-amine (1,3-диметилбутиламин);
- 4-фторметилфенидат;
- 5-Methylhexan-2-amine (1,4-диметилпентиламин, 1,4-диметиламиламин, 1,4- DMAA);
- бензфетамин;
- гептаминол;
- гидрофинил (флуоренол);
- гидроксиамфетамин (парагидроксиамфетамин);
- диметамфетамин (диметиламфетамин);

- изометептен;
  - катин;
  - катинон және оның аналогтары, мысалы, мефедрон, метедрон и α -пирролидиновалерофенон;
  - левметамфетамин;
  - меклофеноксат;
  - метилендиоксиметамфетамин;
  - метилнафтидат [((±)- methyl-2-(naphthalen-2-yl)-2-(piperidin-2-yl) acetate)];
  - метилфенидат;
  - метилэфедрин***;
  - никетамид;
  - норфенефрин;
  - оксилофрин (метилсинефрин);
  - октодрин (1,5-диметилгексилламин);
  - октопамин;
  - пемолин;
  - пентетразол;
  - пропилгекседрин;
  - псевдоэфедрин*****;
  - селегилин;
  - сибутрамин;
  - солриамфетол;
  - стрихнин;
  - тенамфетамин (метилендиоксиамфетамин);
  - туаминогептан;
  - фампрофазон;
  - фенбутразат;
  - фенилэтиламин және оның туындылары;
  - фенкамфамин;
  - фенметразин;
  - фенпрометамин;
  - эпинефрин**** (адреналин);
  - этамиван;
  - этиламфетамин;
  - этилфенидат;
  - этилэфрин;
  - эфедрин***
- және ұқсас химиялық құрылымы немесе ұқсас биологиялық әсері (лері) бар басқа субстанциялар.

МЫНАЛАРДЫ ҚОСПАҒАНДА:

- Клонидин;
- Дерматологиялық, мұрын қуысы, құлақ немесе офтальмологиялық қолдануға арналған имидазолин туындылары (мысалы, бримонидин, клоназолин, феноксазолин, инданазолин, нафазолин, оксиметазолин, ксилометазолин, тетризолин) және 2023 жылғы мониторинг Бағдарламасына енгізілген стимуляторлар*.

* Бупропион, кофеин, никотин, фенилэфрин, фенилпропаноламин, пипрадрол және синефрин: бұл субстанциялар 2023 жылғы мониторинг Бағдарламасына енгізілген және тыйым салынған субстанциялар болып табылмайды.

** Катин (d-норпсевдоэфедрин) және оның L-изомері: егер осы субстанциялардың кез келгенінің несептегі концентрациясы 5 мкг/мл-ден асса, тыйым салынған субстанциялардың санатына жатады.

*** Метилэфедрин және эфедрин: егер осы субстанциялардың кез келгенінің несептегі концентрациясы 10 мкг/мл-ден асса, тыйым салынған субстанциялардың санатына жатады.

**** Эпинефрин (адреналин): жергілікті қолданғанда (мысалы, мұрын, офтальмологиялық) немесе жергілікті анестетиктермен бірге қолданғанда тыйым салынбайды.

***** Псевдоэфедрин: егер оның несептегі концентрациясы 150 мкг/мл-ден асса, тыйым салынған субстанциялардың санатына жатады.

ЖАРЫС КЕЗЕҢДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН

Осы санаттағы барлық субстанциялар *Ерекше субстанцияларға* жатады.
Тәуелділікті тудыратын субстанциялар: бұл бөлімде: диаморфин (героин).

Қолданылатын жерде d - және l-сияқты барлық оптикалық изомерлерді қоса алғанда, келесі есірткі өнімдеріне тыйым салынады:

- бупренорфин;
- декстроморамид;
- диаморфин (героин);
- гидроморфон;
- метадон;
- морфин;
- никоморфин;
- оксикодон;
- оксиморфон;
- пентазоцин;
- петидин;
- фентанил және оның туындылары.

S8 КАННАБИНОИДТАР

ЖАРЫС КЕЗЕҢІНДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН

Осы санаттағы барлық субстанциялар Ерекше субстанцияларға жатады.

Тәуелділікті тудыратын субстанциялар: бұл бөлімде: тетрагидроканнабинол (ТГК)

Барлық табиғи және синтетикалық каннабиноидтарға тыйым салынады, мысалы:

- Каннабис (гашиш және марихуана) және каннабис өнімдері
- Табиғи және синтетикалық тетрагидроканнабинолдар (ТГК)
- ТГК әсерлерін еліктететін синтетикалық каннабиноидтер

ТӨМЕНДЕГІНІ ҚОСПАҒАНДА:

- Каннабидиол.

ЖАРЫС КЕЗЕҢІНДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН

Осы санаттағы барлық субстанциялар *Ерекше субстанцияларға* жатады.

Барлық глюкокортикоидтарды кез келген инъекциямен, ауызша [соның ішінде оромукозальды (мысалы, ауыз қуысы, гингивальді және сублингвальды)] немесе тік ішек арқылы енгізуге тыйым салынады.

Төмендегілерді қосқанда, бірақ онымен шектелмей:

- беклометазон;
- бетаметазон;
- будесонид;
- гидрокортизон;
- дексаметазон;
- дефлазакорт;
- кортизон;
- метилпреднизолон;
- мометазон;
- преднизолон;
- преднизон;
- триамцинолона ацетонид;
- циклесонид;
- флунизолид;
- флуокортолон;
- флутиказон.

ЕСКЕРТУ

• Енгізудің басқа тәсілдеріне (оның ішінде ингаляциялық және жергілікті: егжей-тегжейлі-каналішілік, дерматологиялық, мұрынішілік, офтальмологиялық, құлақ және перианальды) өндірушілермен белгілеген дозаларды және емдік көрсеткіштерді пайдалану кезінде тыйым салынбайды.

КЕЙБІР СПОРТ ТҮРЛЕРІНДЕ ТЫЙЫМ САЛЫНҒАН

Осы санаттағы барлық тыйым салынған субстанциялар *Ерекше субстанцияларға* жатады.

Бета-блокаторларға келесі спорт түрлерінің жарыс кезеңінде тыйым салынады, сонымен қатар белгіленген спорт түрлерінде жарыстан тыс кезеңде қолдануға тыйым салынады(*).

- Автоспорт (FIA)
- Бильярд спорты (барлық түрлері) (WCBS)
- Дартс (WDF)
- Гольф (IGF)
- Шаңғы спорты/сноуборд (FIS) (трамплиннен шаңғымен секіру, фристайл акробатика/хаф-пайп, сноуборд хаф-пайп/ биг-эйр)
- Мини-гольф (WMF)
- Фридайвингтің барлық түріндегі су асты жүзу (CMAS)*, су асты аулау және нысанаға ату
- Ату (ISSF, IPC)*
- Садақпен ату (WA)*

* * Жарыстан тыс кезеңде де тыйым салынады.

Төмендегілерді қосқанда, бірақ онымен шектелмей:

- алпренолол;
- атенолол;
- ацебутолол;
- бетаксоллол;
- бисопролол;
- бунолол;
- карведилол;
- картеолол;
- лабеталол;
- метипранолол;
- метопролол;
- надолол;
- небиволол;
- окспренолол;
- пиндолол;
- пропранолол;
- соталол;
- тимолол;
- целипролол;
- эсмолол.